

Urban hjorteviltforvaltning og fallvilthåndtering

Naturdata viltkonferanse 2022

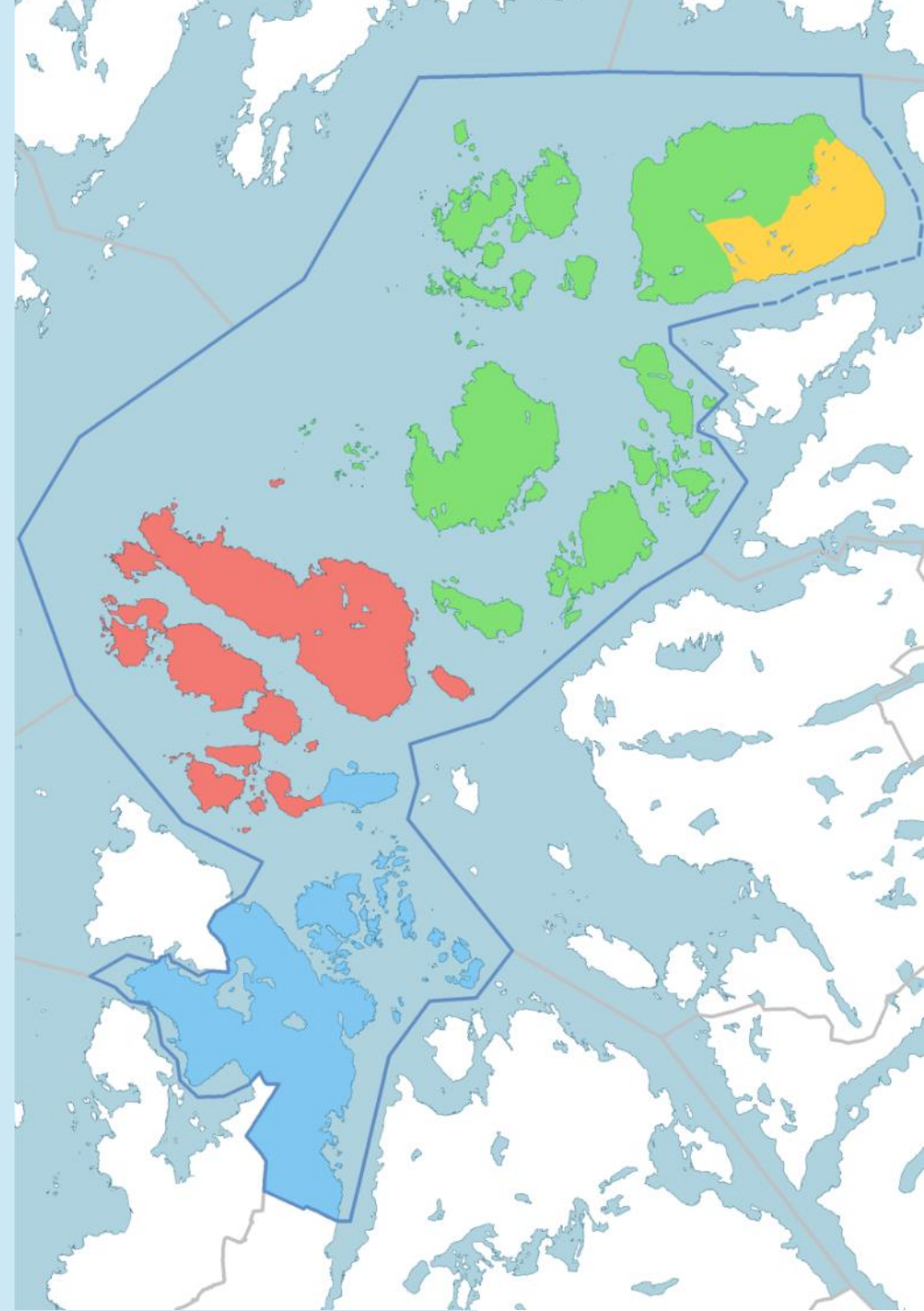
Vegard Ankarstrand, naturforvalter

Stavanger
kommune

Stavanger – en variert kommune!

- Stavanger kommune slått sammen av tidligere Stavanger, Rennesøy og Finnøy kommuner fra 2020
- Fastlandet er et svært urbant område, svært nedbygget
- Øyane har en klassisk distriktsutforming dominert av landbruk og utmark
- En ny sammensatt kommune med tett rådyrbestand på fastlandet og til dels mye hjort og rådyr på øyane
- Dette forutsetter en lokalt tilpasset forvaltning
- Naturforvaltning høy prioritet i kommunen

Stavanger – en spennende kommune å være naturforvalter!

Foto: Paul Grogan

- Klassisk viltforvaltning
- Skjøtsel av offentlige friområder
- Fremme og ivareta naturmangfold
- Treslagsskifte og vassdragsrestaurering
- Lokal forvaltning av naturvernområder
- Stor kommune med mye ressurser
- Store forventninger fra publikum ...

Viltvakt og ettersøkspersonell

- Døgnbemannet vakttelefon for Stavanger kommune 24/7
- Bemannet av ansatte i seksjonen, vaktgodtgjørelse
- Fra 1-2 til 20 + henvendelser daglig.
- Stor variasjon i henvendelser, enormt trykk om vår og sommeren
- Av og til «Opplysningstelefon for vilt»

- Ettersøkspersonell for hjortevilt:
- Geografisk fordeling og krav om kompetanse.
- Kontraktfestet avtale timebasert
- Alle nødvendige kurs, synlighetsklær, etc
- Personellet må kunne ferdes i bebyggelse med våpen, forstå sikkerhet og håndtere publikum

Vakttelefonen for skadet vilt

Ett vaktnummer for politi og publikum

Vakttelefonen går langt utover pålagte kommunale oppgaver

Urban befolkning - store forventninger fra publikum mot kommunen om vilt

➡ Vaktordningen håndterer langt mer enn hjortevilt

Påkjørt rådyr, hjort og elg, rådyr i hus (på gutterommet), rådyr med blomsterpotte på hodet +++

Enormt mye om svaner - i mange fasonger – vanlige skader, men også påstand om svaner med depresjon, avklipte vinger (unger ++)

Måker med brekte vinger, måkereir på tak, måkeunger ...

Kuriositeter som mår på frisørsalong, fugl inn med helikopter osv

Utfordringer med fugleinfluensa!

Utvikling av rådyrstammen etter 2000

- Markant voksende rådyrstamme siste 20 årene
- Dyr dukket opp «over alt»
- Etableringer i områder helt uegnet for rådyr
- Leveområder bygges ned av bolig og vei

- Ordinær jakt, stabilt uttak (20-30 dyr ble felt årlig)
- Mye påkjørsler – slitne fallviltmannskap
- Mye skader på dyr (også gamle trafikkskader)
- Dyrevelferdsmessige utfordringer
- Vanskelige ettersøk i bebyggelse

Opplevelse av at rådyrstammen ble regulert av bilen.

Litt av fremgangen

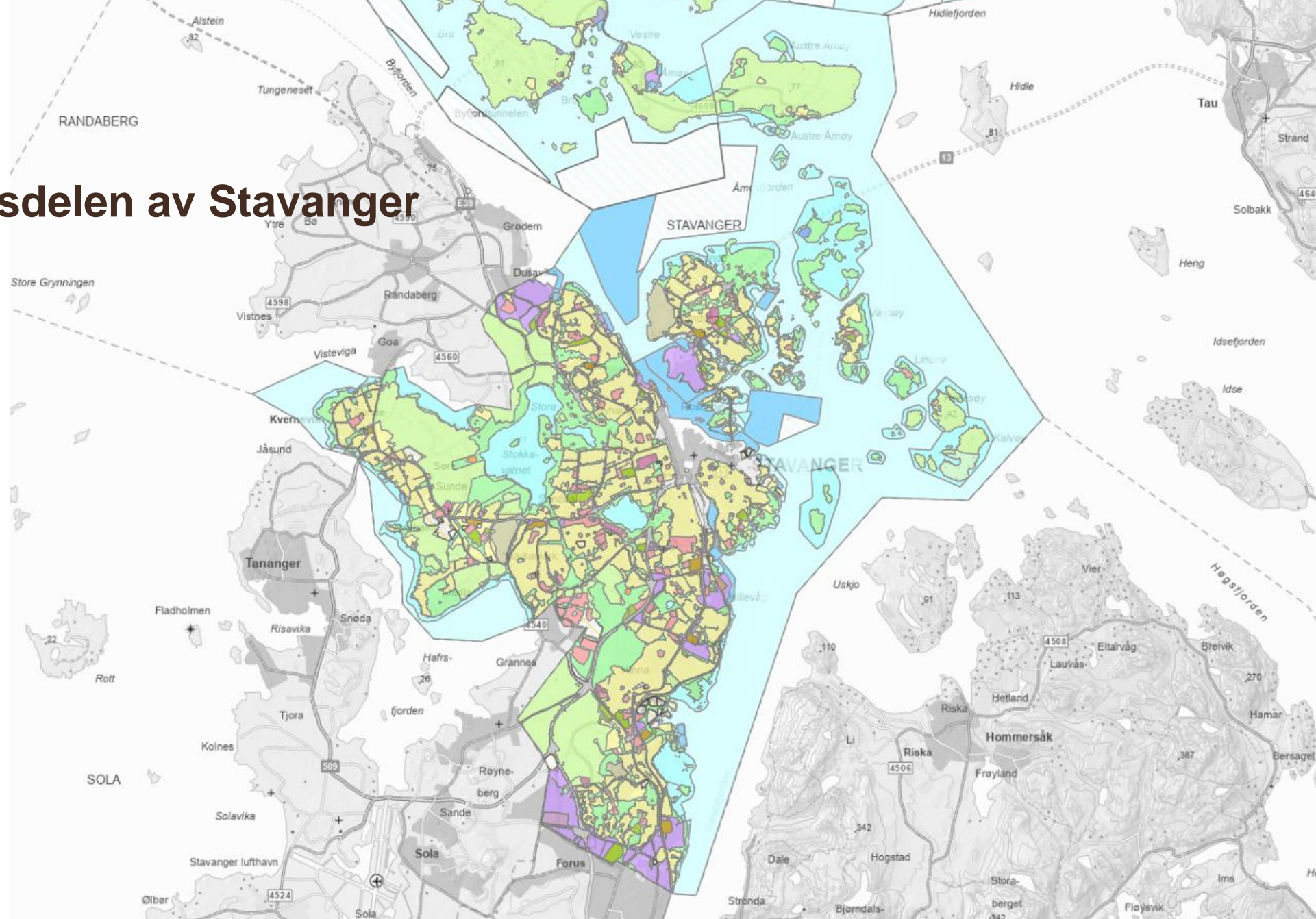
- I tiden 2010-2015 ble det felt 20-30 dyr årlig men påkjørt minst det dobbelte
- Politisk krav om å redusere antall rådyr-påkjørsler
- Politisk behandlet i 2015, 2016 og 2017
- En skriftlig strategi ble utformet og avklart med overordnet myndighet

- Hjorteviltbestanden skal så langt som mulig reguleres gjennom ordinær jakt

- Men – den største dyretettheten var i de offentlige friområdene

Fastlandsdelen av Stavanger

Påkjørt av motorkjøretøy

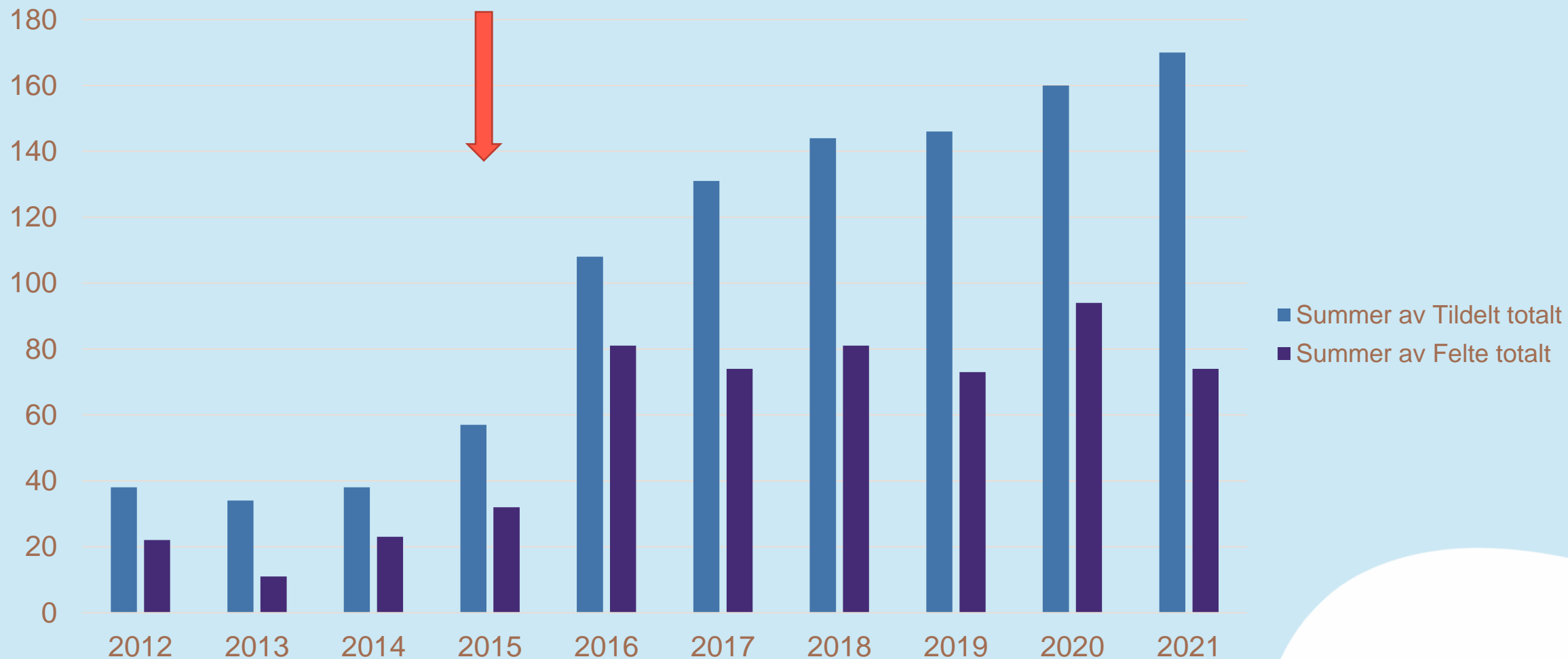

Tiltak for å redusere påkjørsler – ordinær jakt

- Minsteareal 50 daa, kan ikke reduseres
- Redusert (50%) minsteareal på fastlandet etter §7 i hjorteviltforskriften fra 2015 og fremover
- Aktiv jobbing med valdlederne for å øke uttak ved ordinær jakt - tilretteleging
- Praktiserer tilleggstildeling når kvote er full
- Ikke ordinær jakt på offentlig friareal. En del friområder brukes som tilleggsareal.

Ordinær jakt – tildelt og felte rådyr

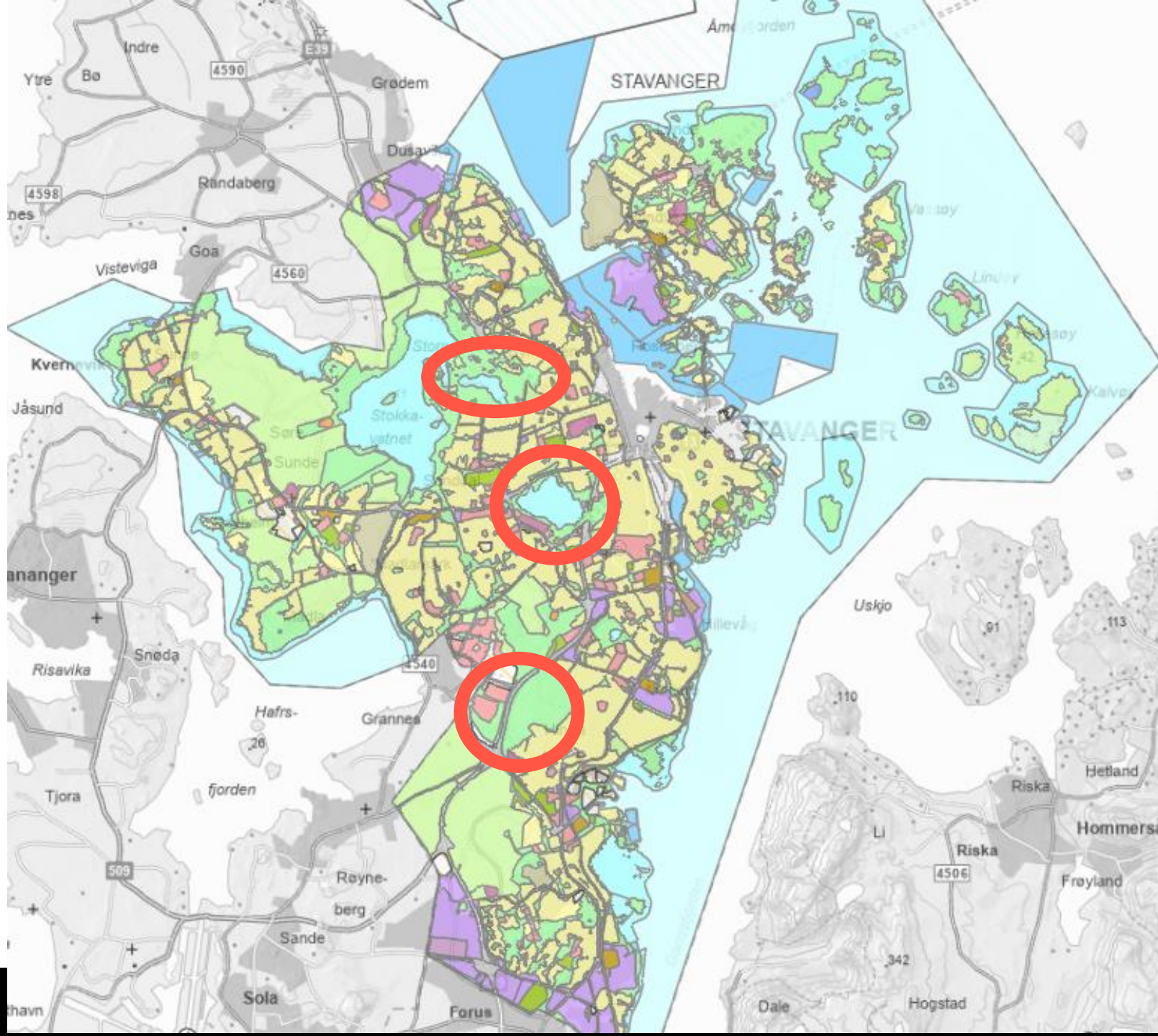

Uttak av rådyr i kommunale friområder

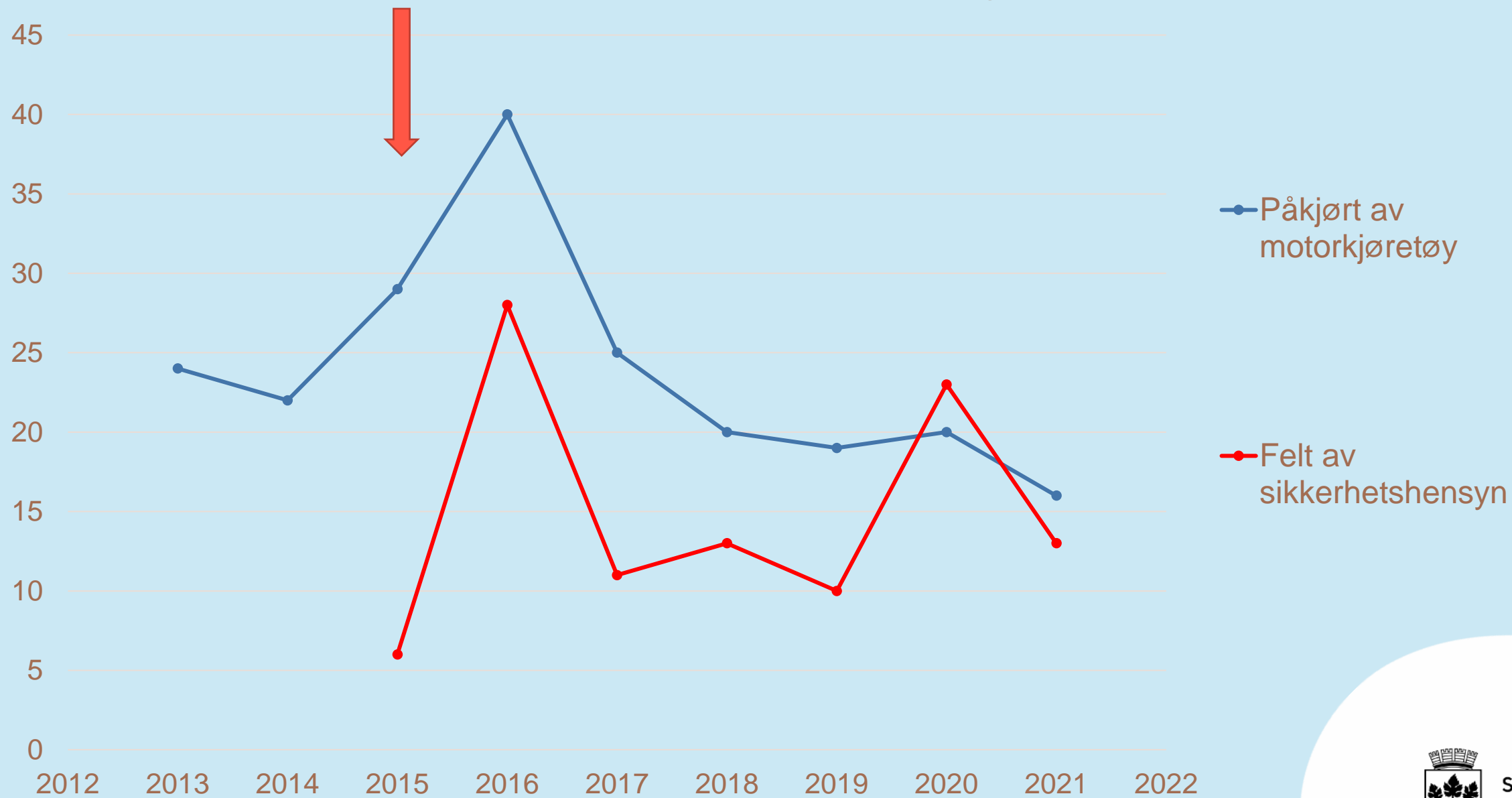
- Enkelte store offentlige friområder med svært høye tettheter av rådyr
- Overskuddsområder som leverer dyr inn i bebyggelse og trafikkerte områder
- Fra 2015 vedtok kommunen uttak av rådyr etter NML § 18.
 - Rundskriv av 16.september 2013
 - Viltforskriften av april 2020, § 3-5
- Ulike tilnærminger – løsningen ble å redusere bestanden i de tetteste områdene
- Engasjerte en dedikert jeger som tar ut dyr på offentlig areal
- Stort fokus på sikkerhet, etikk og effekt. Sikker jobb analyse
- Alltid felle kje før geit
- Kjøtt tidligere levert til kommunale sykehjem, nå vanskelig

Foto: Paul Grogan

Fallvilt fastlands del av Stavanger

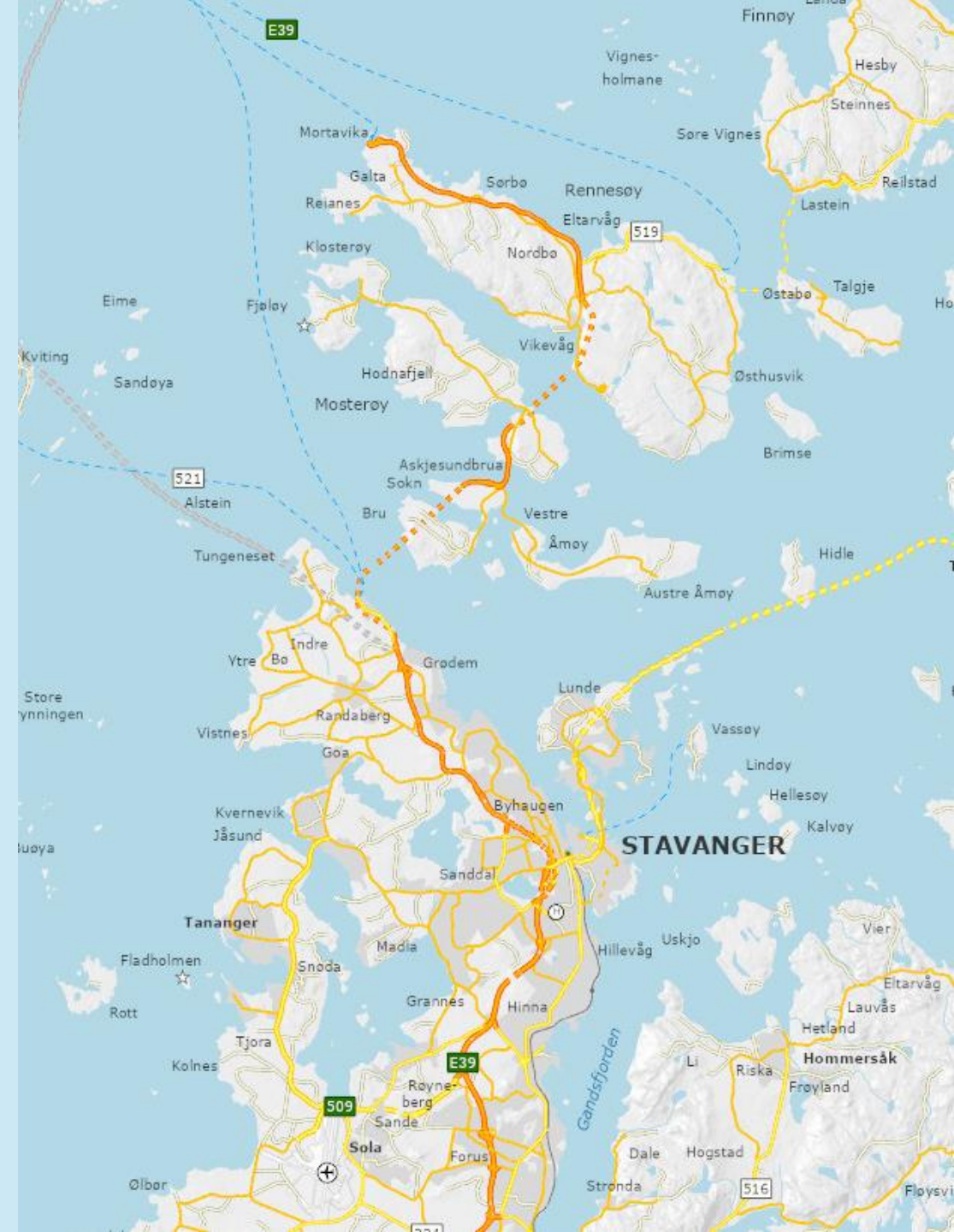
Oppsummert om hjorteviltforvaltning i by

- Hjorteviltforskriften lite tilpasset urban forvaltning
- Økte uttak krever tett samarbeid med jegerne
- Dagens regelverk gjør at mange kommuner vegrer seg fra å gjøre tiltak?
- Kostbare tiltak – ofte lite eller ingen viltfond i rådyrtette kommuner
- Vegring mot aktiv handling fører til mye påkjørsler
- Urbane områder har en betydelig underreportering av påkjørsler
- Stor andel skader blant urbane rådyr
- Kommunene skal forvalte hjortvilt og må handle
- Uttak etter eget tiltak: Egenskapene til personellet er avgjørende
- Samarbeid med nabokommuner viktig

Fallvilthåndtering langs riks og fylkesvei

- Veientreprenør henter døde dyr langs riksvei
- 5 årige kontrakter (2017-2022, 2022-2027)
- Før 2017 benektet Vegvesenet krav om rapportering, CWD etc.
- Kontrakt 2017-2022 krav om CWD prøve og melding til kommune – fortsatt ingen oppfølging og rapportering
- Ny entreprenør fra september 2022 – vi håper det beste!!!

A photograph of a rocky hillside covered in a dense field of pink and purple flowers. The flowers are small and numerous, growing in clusters. The rocks are grey and have some yellow lichen. The sky is overcast with grey clouds. The text "Takk for meg!" is overlaid in the center of the image.

Takk for meg!